

## 1. UVOD

Cerebrovaskularne bolesti su po učestalosti i važnosti na prvom mjestu među neurološkim bolestima odraslih (1).

Cerebrovaskularna bolest i njen akutni oblik, cerebrovaskularni inzult, je često oboljenje sa značajnim mortalitetom i teškim posljedicama na fizičkom i psihičkom planu. Moždani udar ( sinonimi: cerebrovaskularni insult-CVI, insults cerebrovascularis, apoplexia cerebri, stroke, cerebrovascular accident ) je stanje akutnog poremećaja moždane cirkulacije sa prolaznom ili trajnom moždanom disfunkcijom. Definicija isključuje vaskularnu patologiju uzrokovanu traumom, neoplastičnim ili infektivnim procesom (2).

Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, moždani udar se definiše kao klinički sindrom vaskularne etiologije, koji se očituje naglim nastankom fokalnog i globalnog moždanog deficita što traje duže od 24 sata, ili završava smrtnim ishodom. Riječ je zapravo o bolesti koja nastaje naglo, ali uvjeti za njen nastanak pripremaju se godinama, ponekad i desetljećima (3).

U pogledu smrtnosti cerebrovaskularni insult se nalazi na trećem mjestu, nakon kardiovaskularnih i malignih oboljenja ( 10 – 15% opšteg mortaliteta ).

Nakon traume, glavni uzrok invalidnosti odraslog stanovništva je cerebrovaskularni insult. Smatra se da i do 50 % bolesnika koji su preživjeli cerebrovaskularni insult zadržava neku sekvelu neurološkog i/ili psihijatrijskog tipa, a nesposobnost za samostalan život je prisutna kod 30 % slučajeva (2).

Sve ovo ukazuje na ozbiljnost problema, koji nije samo medicinski, nego i sociomedicinski, pri čemu nije pogođen samo pacijent, nego i njegova porodica i šire okruženje (1).